A°. 1840. N°. 90.

DINGSDAG, DEN 10den NOVEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 7 November 1840.

(36956). Op heden is aanteekening gedaan van het voorgenomen vertrek uit de Kolonie van den minderjarigen JOAO PEDRO TAFARES.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Nieuwstijdingen.

UITTREKSELS uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met den 28 September 1840.

Fransche Berigten.

TULLE, 24 September.

De gisteren door den Heer Bac in de zaak van Mad. Laffarge gepleite repliek was in vele opzigten hoogst merkwaardig. Inzonderheid was dit het geval ten aanzien van de geschiedenis van den diefstal der diamanten, waarop het openbaar Ministerie in zijne dupliek was teruggekomen. De verdediger verhaalde eerst al hetgeen reeds bekend is nopens de wijze waarop Mad. Laffarge beweert de aan Mad. de Léotaud toebehoorende diamanten gekomen te zijn, namelijk dat deze haar dezelve had gegeven om ze te verkoopen, ten einde met de opbrengst daarvan het stilzwijgen te koopen van zekeren Clavé, waarmede Mad. de Léotaud vroeger eene liefde-geschiedenis zou hebben gehad. Mad. de Léotaud had, gelijk men weet, dit alles gladweg ontkend en onder anderen beweerd dat zij zelfs sedert 1836 niets meer van dien Clavé vernomen had. Dit laatste nu logenstrafte de Hr. Bac door in handen van het hof te stellen eenige brieven uit Algiers, waaruit bleek, dat nog in de maand December van het vorige jaar diezelfde Clavé eene verfdoos van Mad. de Léotaud ten geschenke had ontvangen. Wat de verdedigingspunten wegens de vergiftiging betrof herhaalde de verdediger kortelijk het vroeger door den Heer Paillet aangevoerde. Hij sprak van zelfmoord, van vergiftiging door anderen, en zonder haar te noemen, zinspeelde de verdediger niet onduidelijk op de moeder van Laffarge. De advocaat Corally verklaarde daarop zich als civile partij aanstonds in het proces te zullen mengen, doch op de aanmerking der verdedigers van Mad. Laffarge, dat dit slechts één voorwendsel was om voor de familie de Léotaud op te treden, werd zijne interventie door het hof verworpen.

Nadat de advocaat zijne pleitrede had uitgesproken, heeft Mevrouw Laffarge, gedurende de schorsing der zitting in hare kamer teruggekeerd, aan haren verdediger de volgende woorden geschreven: »Mijn edele redder, ik zend u, wat mij het dierbaarst op aarde is, het eerekruis van mijnen vader." Op het oogenblik toen de jury zich verwijderde om te beraadslagen, had Mevrouw Laffarge uitgeroepen: »Mijnheer de president, ik ben onschuldig, ik zweer het u."

De debatten gesloten zijnde, droeg de president zijn résumé voor en zond den jury met de gebruikelijke vragen naar deszelfs raadkamer, van waar hij een uur later met eene schuldigverklaring, maar ook tevens met de erkenning van verligtende omstandigheden terugkwam. Toen de beschuldigde zou gehaald worden om met dit verdict bekend gemaakt te worden, vernam men dat zij als levenloos op haar bed lag en buiten alle mogelijkheid was om hetzelve te verlaten. Na daarvan proces-verbaal te hebben doen opmaken ging het hof beraadslagen en veroordeelde de beschuldigde tot levenslangen dwangarbeid na voorafgaande tepronkstelling. Dit arrest is gisteren avond door den griffier aan de veroordeelde in hare gevangenis voorgelezen; doch zij was toen naauwelijks meer in staat om hetzelve te verstaan. De verdedigers hebben cassatie aangeteekend.

— Aan een Fransch dagblad ontleenen wij de volgende redenering over de veroordeeling van Mevr. Laffarge.

Men heeft eene vrouw veroordeeld, en eene gansche natie heeft met angstvalligheid de debatten van het groote regterlijke tooneelspel gevolgd, waarin die vrouw zulk eene vreeselijke rol vervult. Er is willigt niemand, die niet iederen dag met ongeduld zijne courant heeft te gemoet gezien, om den gang van dat langdurende proces te volgen en den uitslag der laatste zitting te vernemen. De misdaad, welke deze rampzalige vrouw met afgrijzen van zich wijst, is eene der verfoeijelijkste, die in onze regterlijke jaarboeken staan opgeteekend; ook gevoelt het volk, als het ware uit instinkt, eene rilling, wanneer eene gruweldaad van dezen aard voor deszelfs regters wordt behandeld.

Helaas! aan het bestaan van vergif valt niet meer te twijfelen; eenen tijd lang had men gehoopt, dat er geene misdaad was gepleegd, maar ten laatste hebben ook de vorsten der kunst het lijk onderzocht, en daarna zijn zij komen beëedigden, dat het lijk dat van eenen vermoorden was. Verslagenheid voor de advokaten, die de beschuldigde met edele overtuiging verdedigden; verslagenheid voor de maatschappij, die reeds juichte over den uitslag van eene eerste expertise. Er heeft vergiftiging plaats gehad: verschrikkelijke verklaring, die door de wetenschap te midden van het ontstelde auditorium werd uitgebragt. De doolhof van misdaad, deze vloed en ebbe van strijdige gevoelens, deze algemeene angstvalligheid, alles wordt in deze woorden zamengevat; er heeft vergiftiging plaats gevonden!

Laffarge genoot eene voortreffelijke gezondheid; zijn dood gaat van gewelddadigheden vergezeld. Zijne vrouw bereidt zelve al hetgeen hij gedurende zijne ziekte gebruikt; het was van harent kant teedere zorg, of volvoering van misdadige oogmerken. Maria Capelle beminde dus haren echtgenoot niet? Zij beminde hem niet; zij gevoelde een diepen afkeer voor hem, blijkbaar uit dien zonderlingen brief, welke zij op den avond der huwelijks voltrekking aan hem heeft geschreven. Hare teederheid moet schijnheiligheid zijn geweest, want de door Laffarge bij haar verwekte sterke afkeer kan onmogelijk zoo snel in de teederste liefde veranderen. Waarom dus die zinnelooze glimlach, en vooral waarom die buitengewone zorg om in al de spijzen van den zieken gom te mengen? Waarom altijd dat rottenkruid in eene doos, en duizend andere bijzonderheden, welke men bewijzen kan noemen? Ik kan dus begrijpen, dat, toen de eerste experten kwamen verklaren: »wij hebben geen vergif gevonden," men zich moest verwonderen, maar ook nog moest twijfelen; en nadat Orfila uitriep: »ik heb vergif in het lijk gezien," moet men, helaas, zeggen, dat geen twijfel meer overblijft.

Reeds had de ridderlijke geest der jeugd en van het journalismus over Madame Laffarge eenen sluijer van belangstelling en onschuld geworpen. Zij is schoon, bezit talenten, heeft opvoeding. Dit is meer dan noodig om voor haar een groot aantal onbezonnen verdedigers te vinden. Thans nog willen velen haar verdedigen, misschien ondanks hunne geheime overtuiging, ondanks hun geweten, welks stem zij trachten te smoren. En wanneer zij haar gebukt op de bank der schande, bleek van ziekte en zeker ook van wroeging zien, roepen velen, van medelijden bewogen, uit: die pijniging is te hard voor eene arme vrouw! o ja! zij boet hard voor hare wandaad te midden van den vreeselijken angst, die hare ziel beknelt; door die met hoop en schrik vermengde onzekerheid; door de schande van zich naar de schandpaal der eerloosheid te zien slepen, zij zoo welgeboren, zoo vol poëzij, zij die door eene noodlottige overspanning der hartstogten in het verderf gestort is! O ja! wel moet zij lijden, en ieder moet haar beklagen. Maar bovenal moeten wij regtvaardig wezen; heeft men niet te wreken het lijden der arme moeder van Laffarge, die ongelukkige, die haren zoon in wreede stuiptrekkingen heeft zien wegsterven en thans aan de voeten der regters knielt; heeft men niet de tranen te droogen van dat gansche gezin, voortaan in ongeluk en wanhoop gedompeld? De geregtigheid, onzer aller moeder, die gezworen heeft ons allen te beschermen, ons allen in gelijkheid te ontvangen, heeft dat lange stelsel van des slagtoffers, die stuiptrekkingen, die ligchamelijke en zedelijke folteringen te wreken. Herinneren wij ons dat de stervende Laffarge reeds verdenkingen opgevat had en dat deze gedachte hem meer dan alles heeft moeten pijnigen. Zoo jong te sterven, zijne moeder, zijne vrienden te verlaten, te sterven door de hand van haar, welke hij bemint, en welke met den glimlach op de lippen zich voor zijne sponde durft vertoonen, terwijl zij hem den noodlottigen drank aanbiedt! O! hoe laag en diep gezonken moet deze vrouw zijn, om aldus hare misdadige ziel te vermommen!

DE INNEMING VAN CABOUL.

Met grooten ophef hebben de Engelsche bladen de bestorming der stad en vesting Ghizni en de daarop volgende inneming van Caboul, alsmede de vlugt van *Dost Mohammed*, gemeld. De bestorming van Ghizni is voorzeker een schitterend wapenfeit, niet slechts hoog vereerend voor de Engelsche bevelhebbers en troepen, maar ook even zoo belangrijk, om den diepen indruk, welken het maakte, en de daardoor spoedig gevolgde beslissing van den strijd. Het hoofddoel van den veldtogt is er mede bereikt, en het tweede en gewigtigste oogmerk, om *Herat* meer en meer

tegen de Persen en Russen te verzekeren, kan men niet voorspellen; tot dusverre staan de uitzigten gunstig. Of echter de overwinning in de toekomst niet ongelijk veel verderfelijker zal zijn, dan de grootste nederlaag ooit zou hebben kunnen worden, is eene andere vraag. Niet alleen hunnen invloed, maar ook den omvang van het te beschermen land hebben de Engelschen meer dan 100 geographische mijlen verder voorwaarts uitgebreid. De Pendschab voorheen een onafhankelijke staat, de voormuur tegen de Afghanen, is nu, na dit feit, zoo goed als eenige andere staat in het binneland van Indie, cijnsbaar geworden. Het nieuw gestichtte rijk van *Schach Schudscha* moet almede door Engeland worden beschermd en verdedigd, weshalve er te Candahar en Caboul eene magt van acht à tien duizend man moet blijven liggen, en door Engeland onderhouden worden; wijl het geenszins te verwachten is dat Afghanistan veronderstelde dat men het mogt willen beproeven, de daartoe benoodigde kosten door de inkomsten des lands te dekken, ook zelfs de middelen tot onderhoud van zulk een leger zou bezitten. Afghanistan zelf heeft, gedurende den tijd der dynastie van Duranis, nooit de kosten van het bestuur of het leger gedragen: dit geschiedde alleen door de schattingen, welke Sind betaalde, en de inkomsten, welke het rijke Cachimir opleverde. Engeland heeft dus thans, op eigene kosten en risico, een uitgestrekt, arm, moeijelijk land te beschermen, waarin het door zijnen beschermeling, *Schach Schudscha*, zeer slecht ondersteund wordt. Deze heeft onlangs zijn; door *Burnes* als in een' hoogen graad laag en verachtelijk beschreven, karakter allezins bevestigd, door een' zoon van *Dost Mohammed*, die de stad Ghizni had verdedigd, te laten doodschieten. Deze jongman, met name *Mohammed Hyder Kaan*, was, na de bestorming van Ghizni in handen der Engelschen gevallen, en had van den Opperbevelhebber Sir *John Keane*, de belofte ontvangen, dat zijn leven verschoond zou worden, waarin *Schach Schudscha*, met de schoon klinkende woorden, dat hij en zijn geslacht wel opstandelingen waren geweest, maar dat hij alles wilde vergeven en vergeten, bewilligde. Dit gebeurde in tegenwoordigheid van den Engelschen Generaal; doch naauwelijks had dezelve den rug gekeerd, of de ongelukkige jongeling werd doodgeschoten. *Mohammed* zelf echter ontsnapte, door behulp van sommige aanzienlijke Afghanen, die zich reeds aan Koning *Schudscha* hadden onderworpen.

De veldtogt naar Afghanistan heeft alle mogelijke kwade gezindheden in Indië gaande gemaakt. De dagbladen zijn opgevuld met berigten nopens zamenzweringen, welke men in de Mahratten en Radschpouten staten heeft ontdekt. Tegen *Guicowar* moesten de Engelschen steeds op hunne hoede zijn, daar men sedert jaren geen oogenblik zeker is, dat bij niet losbreekt; de Emir's van Sind hebben zich zoo bedriegelijk en verraderlijk betoond, dat de Engelschen wel genoodzaakt zullen zijn, hen geheel af te zetten; in Bengalen is men brandstichtingen op het spoor gekomen, die een staatkundig oogmerk schijnen te hebben en aan kant van Birma is alles rijp voor een' oorlog. De reeds door de Engelschen gemaakte toebereidselen stellen dit alles genoegzaam buiten twijfel; ook zelfs bijaldien de Vorst van Birma, ten gevolge der spoedige beslissing van den veldtogt in Afghanistan, een' zachteren toon zou willen aanslaan, schijnt de krijg onvermijdelijk. Neemt men nu al die bijzondere verschijnselen van den nu eens passiven, dan weder activen tegenstand tegen de Engelschen bij elkander, dan kan men naauwelijks het denkbeeld van zich afweren, dat er een plan bestaat, om de Engelschen in eene altoosdurende spanning en onrust te houden.

Het optrekken van een aanmerkelijk legerkorps naar Afghanistan heeft oproer en zamenzweringen bij de verschillende partijen doen geboren worden, waarvan het alles behalve zeker is, of zij wel met de overwinning der Engelschen zullen eindigen. De inboorlingen (en wel met name de Mahomedanen), zijn omtrent de buitenlandsche aangelegenheden voortreffelijk onderrigt, en weten zeer goed, dat Engeland zich, door het voortrukken naar Caboul en Herat diep in de overzeesche en Turkomanische zaken heeft gewikkeld, zoodat er ieder oogenblik eene tweede afzending van een leger zal kunnen gevorderd worden. Daarbij is het geen geheim, dat in Afghanistan de heilige krijg tegen de ongeloovige Feringis wordt gepredikt, ja, er heeft zich zelfs zeer kort voor de inneming van Ghizni, eene talrijke schare van zulke gewijde krijgers in de nabijheid van het Engelsche leger verzameld, die echter op het berigt der inneming van die vesting, weer uit elkander schijnt te zijn gestoven. Intusschen zullen de naweeën wel niet uitblijven. Hem, die nooit den gang der zaken in Azie gadesloeg en volgde, moet de door de Engelschen bevochten uitslag meer schijnbaar dan dadelijk voorkomen; terwijl de uitbreiding hunner middellijke of onmiddellijke bezittingen een des te twijfelachtiger winst oplevert, naar mate zij in de Turksche aangelegenheden eene ongelukkiger rol speelden, en zij hun oogmerk, om zich van de gemeenschap over Egypte te verzekeren, niet hebben bereikt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 8sten dezer, het Schip *de Drie Gebroeders*, Kapt. S. Y. Parma, van Amsterdam; hebbende 34 dagen reis.

UITGEZEILD.

Den 3den dezer, het Schip *Amphitrite*, Kapt. F. H. Popken, via Nickerie naar Rotterdam.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, den 6 November 1840.

Het HUIS en ERF, gelegen aan de Buurenstraat, aankomende F. J. L. R. VAN ONNA — *f* 1370. — J. F. FAVEREIJ voor zijne minderjarige Dochter J. L. H. FAVEREIJ.

Ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER.

Het HUIS en ERF, gelegen aan de Hoogestraat, La. E. No 318 Nieuwe Wijk; aankomende den Boedel J. N. van LINCK. — *f* 2500. — *Opgehouden.*

Advertentiën.

(36944) Op autorisatie van Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen fungerende CURATORS bij publieke inschrijving verkoopen:

67 Balen *witte*	*bast*	
14 »	*zwarte* »	*KOFFIJ.*
18 »	*gebroken*	
En		
1 Baal	*gruis*	

van de Plantaadje *Mijn Vermaak*, aankomende den Boedel F. BEUDEKER.

De inschrijving-billetten zullen ter *Gouvernements Secretarij* worden aangenomen tot Donderdag den 12den dezer, des morgens ten *half* 9 ure.

De Kooper of Koopers, zal of zullen voor iedere ledige Zak *f* 1,25 moeten betalen.

Paramaribo, den 7 November 1840.

De Secretaris *ad interim*,
F. C. COBLIJN.

(36945) Over *zes* weken den dag en datum nader te bepalen, zullen fungerende WEESMEESTEREN, publiek doen verkoopen:

Den GROND *ARGENCOURT*, met de daaropstaande KOFFIJ-LOODS en de zich daarin bevindende KOFFIJ-KIST, KOFFIJ-STAMPMAT, enz. met den blooten GROND *VUIDE BOUTEILLE*, beiden gelegen in de *Hoerhelena Kreek*, ter linkerhand in het opvaren, tusschen de verlatene Plantaadje *Cornelis Vriendschap* en den verlatene Grond *de Hulp*; aankomende den minderjarige JAN PIETER E. BELTBUR.

Liggende den inventaris en de bewijzen van eigendom, aan het Wees-Departement ter *visie* voor elkeen.

Paramaribo, den 7 November 1840.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(36960) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 13den November 1840, des voormiddags om *half* negen uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven, met namen: *Dantie*, *Frans* en *Susanna*; aankomende den Boedel wijle ANNA van JAN WEIJNE.

Het ERF, met het daaropstaand *GEBOUW*; aankomende F. J. L. R. VAN ONNA, als Erfgenaam van den Boedel wijle THERESIA van MOLL, gelegen aan de *Hoogestraat*, in de Nieuwe Wijk La. E., vroeger bekend onder No. 74, grenzende van achter tegen het Erf La. E. No. 91, gelegen aan de *Steenbakkersgracht*.

Paramaribo, den 9 November 1840.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(36253) De ondergeteekenden kortelings uit EUROPA alhier gearriveerd, per het Schip *Anna en Susanna*, Kapt. J. D. BOS, verwittigen het geëerde publiek dat zij zich geassocieerd hebben, onder de FIRMA van

Nieberg en Bothe,

HANDEL te drijven, waartoe zij zich in de gunst van alle Dames en Heeren aanbevelen, en bieden de mede aangebragte GOEDEREN tot *civiele prijzen* te Koop aan, bestaande in:

Alle soorten van *STUKGOEDEREN*, *opgemaakte DAMES HOEDEN*, *VERSCHE PROVISIEN*, *fijne LIKEUREN*, en veel meer andere *GOEDEREN*, alles van de *beste* kwaliteiten.

Paramaribo, den 9 November 1840.

A. NIEBERG.
H. A. BOTHE.

PAKHUIS aan de *Watermolenstraat*, naast de Heeren DUBUS & FUCHS.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd tweedeks Fregatschip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. C. Atkes. — Adres bij J. L. Gellee. Sluit 15 November e. k.

Het Nederlandsch Kofschip *Hillegonda Ida*, Kapt. H. A. Hendriks. — Adres bij J. L. Gellee. — Sluit HEDEN.

Het gezinkt Bergantijnschip *de Koophandel*, Kapt. Frans Popken. — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Sluit 15 November.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip *de Jonge Willem*, Kapt. G. van Medevoort. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 15 November.

Het tweedeks Barkschip *Heppens*, Kapt. G. D. Swart. — Adres bij Gebroeders Reelfs.

Het Nederlandsch Kofschip *Allersma*, Kapt. R. W. Vos. — Adres bij C. J. Leijsner. — Sluit ultimo November.

Het Nederlandsch Kofschip *de Vrede*, Kapt. H. J. Wiersma. — Adres bij J. L. Gellee. — Sluit 15 November.

Naar Rotterdam:

Het Nederlandsch Kofschip *Alcyon*, Kapt. J. v. d. Wz. — Adres bij Van West & de Haas.

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPS.